

Hemvännen.

N:o 11.

Lördagen den 9 April.

1899.

Denna nummer af „Hemvännen“ har 6 sidor.

Visdomens källa.

Tvenne berättelser af Signol Elia.

(Forts.).

En quart timme senare befinna vi oss åter i grottan. Men nu är allt mörker omkring oss, rigenar-elden är utsläckt, natt-luften in-tränger genom rökfånget i Taket, platsen är tom, allt är tyst och stilla.

Plötsligt förnimmes dock ett lätt bul-ler, och strax därpå höra vi tvenne röster i grottan.

— Hvad här nu är mörkt och stilla, när småherrsskapet är sin kos! sade den ena skrattande — Det är så, att man kan grina ihjäl sig, när man tänker på dem. Att tro, att vi helt beskedligt „leka röfvarer“ såsom små

barn i sagböckerna!

— Det är sant! svarade den an-dra. — Men, som jag ofta sagt dig, de göra vårt lif, vår vistelse här i grottan så intressant och så lockan-de. Jag för min del skulle ej afsti-äfrån „småherrsskapet.“

— Det påstår jag ej heller, med gaf den första rösten.

Under samtalet hade rösternas egare krefrat sig fram i grottan. Nu hörs des plötsligt skrapandet af en styt-sticka mot planet och en svag eld flammade upp. Vid dess sken igen-kändes de båda gossarna Carl och Rob.

— Tag fram hjuset, sade Carl. — Man borde ha stickor med sig, så att man ej alltid behöf tränga sig an-da hit.

Rob hade ljuset redan framme.
Carl fände på det.

— Nå, hurv dröjer Leon nu? yt-
trade den senare, medan hans kamrat
ställde ljusstaken på en sten.

— Åhm, vet inte, svarade Rob,
det är väl bäst, jag tar fram min pipa,
så länge vi vänta.

Inart blossade äfven väldiga rök-
moln ur hans pipa, där han satt
på en stor sten. Carl satt likaledes
på en sten med armbågarna mot kni-
na och hufvudet i händerna. Han ha-
de gärna talat med Rob om Erik, för
att Rob med sitt förhärdade samvete
skulle lugna hans, men han visste
ej riktigt, huru han skulle börja ~~ut~~
att visa sig narraktig, såsom han tyckte.
Omedvetet kom dock kamraten honom
till hjälp.

— En treflig kamrat förlorade vi
minsann i Erik, sjuttens fin pojke,
duktig till att kugga", sade Rob,
sugande på sin älskling.

— Jo, medgef Carl, — dumt, att
han gick och brände in sig...

— Teke vet du, hur det gick till?

— Nej, svarade Carl och tillade
efter en paus: — Men vet du, när

han varseblef mig, betraktade han mig
med en så bister — nej, hur skall jag
saga — så förbävande blick, att jag
ryser ännu, då jag tänker därpå.

— Hvasa?

— Ja, jag tyckte alldeles, att han
sade åt mig: Du ser, jag är näst död.
Det är du som fört mig ifrån lyckdens väg.
Det är ditt fel, om jag ej blir salig...

— Hvad f-n är det där för smörja?
utropade Rob skrattande. — Hvad hör
jag? För detta Carl, röfmanföraren,
tjufven — rent ut sagt? Har du förvandlats
till en gammal surögd kärning, hvars hjerta
strad ... ha, ha, ha! Skall du inte ta
fram narduken och börja lipa....

Kamratens här varkade.

— Hvad grinar du? Är jag en kär-
ning? När har jag visat mig som en sådan?

— Just nu, för tusan!

— Hvad pratar du! Det är du själv
som hittat upp det. Om jag berättar en
sak....

— Nå, ja, viskolor icke stöda, af-
gjorde Rob.

Carl såg nog det sluga leendet på
hans läppar, men teg.

— Nej, men, återtog Rob, — dem
har ingen får man då riktigt lära sig

att vänta! Först i timmatal få dig och nu på Leon! Få se, kanske han ej alls kommer. Jag tror det är bäst, vi bryta mot våra öfverenskomelser och gå till vårt arbete. Hvad kan klockan vara?

— Half åtta, svarade Carl, seende på sitt ur.

— Får vi få gå Leon! Jag väntar ej längre —, och Rob, som nu rökt ut sin pipa, stoppade den tillbaka i fickan.

— Na, jag jag tycker också, att vi kunna se på våra gommor.

Laget och gjort.

Gossarna stego upp och närmade sig ett hörn i grottan. Med ett par där befintliga spadar begynte de skofla upp den jorden från ett visst ställe, hvorpå några bräder visade sig. Dessa borttogas, och nu upptäcktes locket af en lummelig stor kista. Då detta blifvit upplåst, erbjöd kistan en brokig ansamling: delad i fyra afdelningar innehöll den tyger, papper, askar, band, tobak, glas, hvarjehanda toiletartiklar m. m. m.

— Veckans skörd är stor, ser jag, yttrade Carl.

— Ah, se på, hvad Eriks rum innehåller mycket! tillade Rob.

Hvarje afdelning hade en på baksidan klädd lapp, på hvilken ett namn stod att läsa. De fyra namnen voro: Carlino, Erik, Rob, Leon.

— Nu skola vi räkna och värdera varorna, uppmanade Carl, hvorpå båda gossarna begynte räkna de af dem själfva äfvensom de af deras kamrater, den innebrända Erik och den uteblifne Leon, stulna sakerna.....

Stöld... Kvißvar! O, hvilka sadliga, hvilka aktningvärda hjältar hafva vi ej!

(Forts.)

En god regel.

Bonaparte brukade säga till sin sekreterare: "Kom så sällan som möjligt in i min sängkammare om natten. Täck mig aldrig när du har glömt underrättelsen att meddela; med goda myheter behöfs icke att du skyns där. Di du däremot har sorgliga tidningar att meddela, väck mig strax; ty vid sådana tillfällen är ej ett ögonblick att förlora." Bonaparte fann oftast att denna beräkning var riktig.

Spöken.

Comedi i 1 akt. — Öfver fr. Italien.
skan af Signor Elia.

(Forts. fr. n: 11).

Ber. Huru så, illustrissimo?

Gott. Jag ser er så hvit och så röd, så stark, så glad, att det är ett nöje att betrakta er.

Ber. Och dock, herr diann, väntar jag ej mera på mitt seltvinde ar. Men, gud vare lof, jag mån bra och skulle ej vilja byta med någon af våra unga människor nu för tiden.

Gott. Det vill säga, att ni fört ett ordentligt lif!

Ber. Det är sant; jag har roat mig, jag har haft vänner, jag har lefnadt, men alltid ärbart och utan samvetsförbräcken.

Gott. Men ni är en äkta man, herr Ber-nardino; verkligen en äkta man! Och alltid på god humör, hvilket jag ställer högt.

Ber. Ingenting fattas mig, emedan jag är nöjd med litet. Jag har sett, har lärt känna världen och förtäit konsten att lifva.

Gott. Med ett ord, ni är en verklig underman-niska, och jag beundrar er allt mer och mer.

Scen 3.

Desamma och Antonio del Butirro.

Ber. Oh, cospetto di Dio! Här kom-mer ju den berömda signor Antonio!

Gott. Jag väntar honom just.

Ant. Illustrissimo, min komplement, jag hälsar er, herr Bernardino.

Ber. Min kära herr Antonio, ni män fortfarande väl?

Gott. Är det så, att vi hafva några ny-heter i affeende å det nya huset?

Ant. Därför, herr patron.

Gott. Diamine! Hvarför har ni ej gjort nå- gonting?

Ant. Det är ej min skuld; jag har gjort mitt

basta, men...

Gott. Se nu, hvilket fatal historie! Men om ni hade sagt åt herr Anselmo dall' Oglio, att det allt är bara lögnar, fladder utan grund, att det är påhitt af ett afvändigt och elak präbel.

Ant. Illustrissimo, jag har sagt att, jag har handgripligt framställt det för honom, att för- kända och andarna också kända finnas där. I börja tycktes hans öfvertygning, lat mig uppsätta kontraktet, men då det sedan kom till underskrift, kastade han pennan sin väg och sade sig icke vilja veta någonting af misstänkta hus.

Gott. Tålmod! — Äfven denna förhopp- ning felslagen. Och under tiden förlorar jag en ve- ker summa.

Ber. Jag ber er ursakta mig; är minne detta hus just vid Canalreggio, om hvilket ni säger, att där ses och höres spöken?

Ant. Alldeles; just det samma.

Ber. Se dock, hvad en upphetsad fant- Dasi kan framdringa! Om sådana fördömar blott skulle förekomma hos det lägre folket, så skulle jag införling säga, näml. att dessa påträffas just hos personer, af hvilka man kunde fordra sundt förstånd och bilöring, det är en sak, som jag ej kan förstå.

Gott. Men hvad vill ni, att jag skall göra? Till slut måste jag väl inflytta dit spåf.

Ber. Illustrissimo! Stundom kommer man på underliga idéer... Nu tycker jag nä- rkan, att jag skulle vilja inflytta i detta så fruktade hus.

Ant. Ni! Ah, ah!

Ber. Ja, min herre, jag... och hvad under ligger däri?

Ant. Jag trodde blott!... För öfrigt är jag säker på, att herr Gottards skall gifva det vad er för ett mycket godt pris.

Gott. Hös, herr Bernardino; jag ger det åt er på ett är gratis, med vilkor, att ni, en världsmän, gifver till känna för allmänheten, me- dan ni betor det, att allt det som säges därom blott är något.

Ber. Och jag mottager ert förslag. Jag är en- sam, har ingen hustru, har ingen...

Ant. Ehi! ... jag säger, herr Bernardino
no, tänk noga på hvad vi säger.

Ber. Hvad tanka? ... Jag fruktar ingen!
Och om ert hjarta hoppar upp, halsgropen
för några dogners skull, så gör det inte mitt,
och en man som jag känner ej rädsla, och
om där finnas spöken, andar eller fantas-
mer, så nog skola de få med mig att göra.

Gott. Bra, bra i sanning! - En man
af förstånd som du bör handla så.

Ber. Och jag skall också veta tulla ord.

Ant. Hvad mig angår, skall det glädja
mig, att ni inrättar det åt er efter behag.

Gott. Alltså bli ni ännu fast vid att
flytta dit?

Ber. Ja, illustrissimo.

Gott. Pottega! Pottega! (Vården kom-
mer) Tapper, klack och pennor. Låtom oss
sätta upp ett par rader, herr Bernardino.

Ber. Efter behag; jag är nöjd med allt.

Vård. (hemtar nödiga skriftyg). Var så
god. Här finns också pinnseken för herr Ber-
nardino (sätter allt på ett bord).

Gott. Vi skola i kortmet, utan klausuler,
affatta kontraktet (skrifves).

Ant. Ehi, herr Bernardino! ... Om det
behagar er, skall jag komma och helna på ... till
ni, att jag skall bli en er sällskap?

Ber. Jag har ej behof af någon, och jag kan
hålla sällskap med mig själf.

Gott. Ehi, herr Bernardino! Kom och läs!

Ber. (läser). Bra, huset är mitt för ett
år (undertecknar).

Ant. (sakta). Jag tycker han redan ändrar
ton.

Ber. (som hört honom). Hej dumhufvud,
öppna hellre ögonen.

Gott. Just, vi skola ej ställa till skandal, och
ni, herr Antonio, var så förständig. Herr Bernardino,
mot aftonen skall jag låta hemta till er det nödiga
möblamentet. Dessna eftermiddag skall ni komma till
mig, så skall jag lämna er nyckelarna, så lånsa ni

väl!

Ber. Tjenare, illustrissimo! ...

Ant. Bra, herr Bernardino (avsnar).

Ber. Helt, herr Antonio, i rätt vill jag ej
seer, men i morgon väntar jag er till frukost.

Ant. Blott ni då ännu är lefande; om
ej frukten skickat er till andra världen. Jag vet
hvad man hör och hvad man ser. Före er bara
med mod, ty ni kommer att behöfra det; o buon
rivererci (går).

Scen 4:

Bernardino ensam.

Den där apen ville injaga hos mig be-
tänkligheter. En man som jag, som lärt känna
människan, frukta ej för dylika dumheter ...
(Dricker af pinnseken). Det skall aldrig bli sant,
att Bernardino visat sig feghjärtad. Jag skall nog
veta hålla alla skräckbilder i styr, och se den
som våga för mycket (inträder i kaffet).

(Forts.).

En svar fråga.

Hvad är gud?

Då den grekiske poeten Simonis
des härom blef tillfrågad af Hiero,
kung i Syracusa, begärde han en
dag för att begrundat saken; följande dag bad
han om två, och tredje dagen kungen
fordrade svar på sin fråga, fördubblade
poeten den tid han ^{forut} behållit om för
dess oförtänkande. Plutizen frågade
kungen honom om orsaken till detta upp-
höfve uppskjutande. Då svarade Simonis.
Helt enkelt därför, att ju mer jag begrans-
dar, dess mer blir jag förvirrad."

Harjehanda företeelser i naturen.

15. Elefanten.

(Forts. från nr: 11).

Elefantens vanliga skritt är i snabbhet jämförlig med hästens, men om elefanten faller in i traf, måste hästen galoppa för att komma med. Flur ovig han än förefaller, så är dock hans rörelser framåt lätta och snabba; men att sedan kan han icke lika snabbt vända sig och därför är det icke heller svårt att undvika honom genom ett sidosprång, när man förföljes af honom. Han är också en ypperlig svämmare, och hans snabel gör honom god tjänst i vattnet, ty han håller den högt i vädret och underlåter på detta sätt andhemtningen. När han springer, lägger han snabeln tillbaka öfver hufvudet, och när han sover, slicker han in honom i munnen eller trycker honom hårt mot marken, på det att icke råttor, flugor eller andra små djur må bliaka in i näsborrarna, ty om han icke lyckas rycka ut sådana små änk rakt av, blir han itton sig, ja, för ofta deraf. Med tillhjälp af snabeln för elefanten både mat och dryck till munnen; när han dricker, sätter han snabelns botten i vattnet och sprutar sedan deras innehåll i munnen. Så snart en tjord framkommit till en vatten

samling, är detta dess första göromål, och först sedan de släckt sin törst, tänka de på att bada sina kroppar. Snabeln användes för öfrigt icke endast till att sätta upp vatten med, utan äfven till att taga upp sand och jord, närmed tjuren jäga bort de flygande insekterna.

Elefanthonan föder efter en längre tid blott en enda unge till världen, och denna får dia modern i två år eller mer. Den är vid födselen ungefär så stor som ett vian. Elefanten väder stundom ända till sitt fjärdelår är. Det första tandombytet sker i andra, det andra i sjätte och det tredje i nioårs lefnadsåret. Sedan vara tanderna längre. Man har högst olika uppfattning om den ålder, som detta djur kan uppnå. Om kolossen lever på en främlig ort och för en naturlig ödd i friskt tillstånd, torde han uppfå en ålder af 180 år. Endast en mindre del borde dock afnjuta en sådan lycka, ty de hafva farliga fiender i tigrar och leoparder, men framför allt i menniskor, hvilka oblidligt jäga dem. Elefanten tillhör tyvärr numera antalet af de djur, som gå sin undergång till mötes. Man jägar dessa ädla djur icke blott för att hammas den skada de gjort, utan för det dyrbara elfenbenets skull, och det vedan länge mot dem förda utrotningsskriften har i många delar af Afrika märkligt minskat dess antal.

(Ur "Lipet i Sydafrika" af Frong, 1870).

Skämt, Anekdoter m.m.

Professorn (vaknar af ett knetter snott i natten);
 Är der någon? — Tjuvsvan:
 Nej. — Professorn: Jaha, då måste jag ha hört bratt (vänder sig på andra sidan och begynner snarka).

Filosofens kraft. En fysiognomist påstod, att han kunde af ahlets drag med säkerhet sluta till hur och en persons anre bojelse. En dag såg han sokrates och såg och hörom i: "Han är öfrens skärning, vekky, beröfven på dyckerskap och flere andra laster." Filosofens svarer blev: "Vad häraf så uppbragta, att de holade straffa mannen som en bedrogne, och hade trohnen gjort det, om icke sokrates hindrat dem, i det han utropade: "Han har ett;

jag skulle hafva varit sådan som han beskriver, om jag icke hade genom filosofins föreskriften undvikit alla dessa laster!"

En ganska fatlig stad gjordes vid sin furstes genomresa betydligt ga omkostnader på fester och tillustrationer. Denne syntes själf förvånad deröfver. "Den här lelott," sade en hofman, "gjort hvad den var skyldig." "Det är sant," inföll en annan, "men den är skyldig för allt hvad den gjort."

Carl den femte som talade flere europeiska språk flyttade både, att man måtte tala spanska med gudarna, italienska med sin älskade, fransyska med sin vän, tyska med soldaten, engelska med gassen, ringerska med häst och holländska med djävulen.

Meteorologiska observationer.

Hfors' termometer hvar dag kl. 12 f. o. m. d. 14 Jan. 1872.

Lörd. den 3 April	+8°C.
Månd. den 4 April	+5°C.
Tisd. den 5 April	+5°C.
Onsd. den 6 April	+4°C.
Torsd. den 7 April	±0°C.
Fred. den 8 April	+2°C.
Lörd. den 9 April	+6°C.

Rebus, Charader m.m.

Lösning på Charaden i nr: 11:
Rakelugn.

- 1) Diten lumsig gumma, utan fot och hufvad, skaffar bröd åt alla.
- 2) Öfre delen lever, undre delen lever, midten lever icke.
- 3) Huvd är det som blir stort, på men man tagt bort. (Forts. af följande bl.)